

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ

JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

ISSN: 2148-922X

Yakın Doğu Üniversitesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Near East University
Dr. Suat İrfan GÜNSEL

Onursal Editör Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Editörler Editors
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK&Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ
capakibrahim@hotmail.com; mehmet_mahfuz@yahoo.com

Yayın Kurulu Editorial Board
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ,
Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT, Prof. Dr. Ümit HASSAN,

Danışma Kurulu Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz ALİ (International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip ATALAY (K.K.T.C. Din İşleri Başkanı, KKTC)
Prof. Dr. Muhammed BABAAMMİ (Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail BARDHİ (Dean School of Islamic Theology of Skopje, ABD)
Prof. Dr. Şenol BEKTAŞ (Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı, KKTC)
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı, KKTC)
Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis HURŞİT, (Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali KARADAĞI, (Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK (Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY (Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin TATAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil YILMAZ (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Recep DURAN (Yakın Doğu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Hakan OLGUN (İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Muhammed REYYAN, (Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet ÜMİT (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUİÇMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Bu Sayının Hakemleri
Prof. Dr. H. İbrahim BULUT, Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ, Prof. Dr. Nazım HASIRCI, Doç. Dr. Mehmet ÜMİT,
Doç. Dr. İsmail HİRA, Yrd. Doç. Dr. Ferruh ÖZPİLAVCI, Yrd. Doç. Dr. Yılmaz ÖZDEMİR, Yrd. Doç. Dr. İhsan KAH-
VECI, Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUİÇMEZ

Yönetim Yeri Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Email: mehmetmahfuz@gmail.com
mehmet.mahfuz@neu.edu.tr

ISSN: 2148-922X

Mizanpaj: Ankara Dizgi Evi

Baskı/Printing: Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Kasım 2015

İÇİNDEKİLER

<i>Editörden</i>	5
İbrahim ÇAPAK - Ferruh ÖZPİLAVCI <i>Bir Kıbrıslı Müderris Davud-i Karsî'nin el-İsâgucî el-Cedid ve'd-Durri'l-Ferîd Adlı Risâlesi</i>	7
Ümit GÜLER <i>XVII. ve XVIII. Yüzyıl Kıbrıs Kadı Sicillerine Göre Müslüman-Zimmî İlişkilerinin İslâm Eşya ve Borçlar Hukuku Açısından Tahlili</i>	37
Abdullah TAŞKESEN <i>Jeopolitik ve Stratejik Bağlamda Kıbrıs'ın Türk Toplumundaki Yeri</i>	99
Ramazan GÜREL <i>Hz. Peygamber'in (S.A.) Eğitim-Öğretim Modelinde Belli Başlı İlke ve Metotlar</i>	115
Mehmet YAŞAR <i>İbn Teymiyye'nin Kıbrıs Kralı Sergiyos'a Gönderdiği er-Risaletü'l-Kubrisiyyesi adlı Mektup ve Değerlendirilmesi</i>	135
Ercan ŞEN <i>İctimâî Tefsir Yaklaşımı Açısından Mehmet Âkif Ersoy'un Kur'ân Yorumu</i>	163
Abdülcelil BİLGİN <i>İsm-i Fâil Sigalarının Çevirisi Üzerine</i>	197
Zenal SÖZGÜN <i>Kıbrıs'ta Osmanlı Dönemindeki Eğitim Sitemine Genel Bir Bakış</i>	207
İbrahim ÇAPAK <i>Stoa Felsefesi ve İslam Düşüncesine Etkisi</i>	219
Kitap Tanıtımı <i>Mir'âtü'l-Fevâid Fî Terâcimi Meşâhiri Âmid Diyarbakır Ulemâ ve Eşrâfi</i>	229
<i>Yazım Kuralları</i>	233

EDİTÖRDEN

Değerli Okurlar

Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi ikinci sayısıyla karşınızda olmanın heyecanını yaşamaktadır. Kuruluş amacı Kıbrıs'ın sahip olduğu ilmi tetebbuatı ilim dünyasına tanıtmak olan İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi, bu sayıda da Kıbrıs'la alakalı önemli çalışmalar yayınlamaktadır. Bu çalışmaların ilki fakültemiz öğretim üyelerinden İbrahim ÇAPAK ile Ferruh ÖZPİLAVCI'ya aittir. Bir dönem Kıbrıs'ta kalan ve buranın ilmi birikimine katkı sağlayan Davut el-Karsî'nin meşhur İsağoji şerhinden birini inceleyen bu makale iki parçadan oluşmaktadır. İlk kısmı İsağoji hakkındaki değerlendirme ve incelemeyi konu edinirken ikinci kısmı ise bu risalenin tahkikli metnini içermektedir.

Derginin ikinci makalesi Ümit GÜLER'e aittir. Kıbrıs uzmanı olan, Yüksek Lisans ve doktorasını da bu sahada yapan Ümit Bey, bu makalesinde Kıbrıs Şer'iyye Sicillileri kayıtlarından hareketle adada Müslüman-Gayrimüslim ilişkilerini incelemektedir. Aile ve borçlar hukuku özeline yoğunlaşan makale, Kıbrıs'ın bir dönemini anlamamıza önemli katkı sağlamaktadır. Bir sonraki makale ise Abdullah TAŞKESEN Bey efendiye aittir. Abdullah Bey bu makalesinde Jeopolitik ve Sıtrajelik konumunu merkeze alarak Kıbrıs'ın Türk toplumundaki yerini irdelemektedir. Razan GÜREL ise her bir Kıbrıslı Müslümanın gönlünde apayrı bir yere sahip olan Hz. Peygamber Efendimizi ele almakta ve bir din eğitimcisi olarak onun eğitim-öğretim modelini incelemekte bu modelin belli başlı ilkelerini bize tanıtmaya çalışmaktadır. Bir sonraki makale ise Mehmet YAŞAR' aittir. Mehmet Bey, İslam aleminin yetiştirdiği önemi şahsiyetlerden biri olan İbn Teymiyye'nin dönemin Kıbrıs hükümdarına gönderdiği mektubu incelemektedir. Bir taraftan mektubu değerlendirmekte, diğer taraftan ise içerik tahlili yaparak Haçlı ve Moğol istilası esnasında Hristiyanların hakimiyetinde bulunan Kıbrıs'ın o dönemlerde Müslümanlarla ilişkilerine de ışık tutmaktadır. Bu makale aynı zamanda İbn Teymiyye'nin Hristiyanlara hangi zaviyeden baktığını göstermesi açısından da önem arz etmektedir.

Gerek Kıbrıs Türkü, gerekse Anadolu Türkü'nün yüreğinde İstiklal Şairimiz Mehmet Akif sevgisinin ayrı bir yerinin olduğu izahtan varesinde bir konudur. Bu vesileyle dergimizin bu sayısında bu önemli şahsiyetin tefsirini inceleyen bir makale de yayınlamaktayız. Ercan ŞEN

tarafından kaleme alınana makale, Mehmet Akif'in Kur'an yorumunu incelemektedir. Kur'an ve Kur'an çevirilerinin her Müslümanı ilgilendirdiği bir hakikattir. Bu vesileyle Kur'an çevirileri mevzuunda yazılan çalışmalara özel bir önem vermekteyiz. Zira Kur'an'ı doğru anlamak istiyor isek onun en doğru çevirisine ulaşmamız gerekir bu vesileyle dergimizin bu sayısında Abdulcelil BİLGİN'in bir makalesini yayınlamaktayız. Abdulcelil Bey bu makalesinde özellikle "İsm-i Fail" sigasının çevirilerini incelemektedir.

Bir sonraki makalemiz Zenal SÖZGÜN hanımefendiye aittir. Fakültemizin öğretim elemanlarından biri olan Zenal hanım bu makalesinde özellikle Osmanlı Döneminde Kıbrıs Medreselerinde verilen eğitim konusuna yoğunlaşmıştır. Derginin son makalesi ise fakültemiz öğretim üyelerinden İbrahim ÇAPAK Bey Efendiye aittir. İbrahim Bey bu makalesinde kökeni Kıbrıs'a dayanan Stoa felsefesinin İslam aleminin felsefi birikimi üzerindeki etkisini incelemektedir.

İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi çıktığı ilk sayısından itibaren ilim dünyasında hakkettiği yere yerleşmeye başlamıştır. Nitekim İSAM tarafından taranmaya başlayan dergimiz ULAKBİM'in himayesinde olan Dergipark'a da müracaatını da yapmıştır. Sizlerin desteği ile her gün biraz daha büyüyecek olan dergimizin bir sonraki sayısında buluşmak üzere...

Selam ve dua ile...

Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Dergisi